

Кабінет Міністрів України

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 2023 р. № _____
Київ

**Про схвалення Концепції забезпечення житлом
військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей**

1. Схвалити Концепцію забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей, що додається.
2. Міністерству оборони України разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади в тримісячний строк розробити та подати в установленому порядку Кабінету Міністрів України проект плану заходів щодо реалізації Концепції, схваленої цим розпорядженням.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

_____ Рустем УМСРОВ

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від _____ 2023 р. № _____

КОНЦЕПЦІЯ
забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України
та членів їх сімей

Загальні положення

Концепція забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей (далі – Концепція) визначає мету, завдання, основні принципи та напрями вдосконалення соціальних стандартів проходження військової служби у Збройних Силах України, підвищення ефективності системи житлового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України за контрактом, та членів їх сімей, осіб звільнених з військової служби (далі – військовослужбовці).

Концепцію розроблено на виконання підпункту 2) пункту 2 Указу Президента України від 1 лютого 2022 року № 36/2022 “Про першочергові заходи щодо зміцнення обороноздатності держави, підвищення привабливості військової служби у Збройних Силах України та поступового переходу до засад професійної армії”.

Правовою основою Концепції є Конституція України та закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, міжнародні договори України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, акти міжнародних організацій, членами яких є Україна.

Реалізацію цієї Концепції передбачається здійснювати поетапно, протягом трьох років після скасування або припинення воєнного стану на всій території України.

Проблеми, які потребують розв’язання

Вирішення житлового питання є невід’ємною складовою програм соціального та правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей, яким гарантовано право на забезпечення жилими приміщеннями Конституцією України, законами України, актами Кабінету Міністрів України та іншими нормативно-правовими актами. Зокрема, забезпечення житлом, а також грошовою компенсацією за належне для отримання жиле приміщення відповідно до вимог законодавства є важливою складовою компенсаційного та мотиваційного пакета.

Водночас за наявності існуючих механізмів заходи, які вживаються з метою вирішення проблемного питання забезпечення житлом військовослужбовців, в умовах постійного фінансового дефіциту на зазначені цілі, на жаль, не можуть забезпечити необхідного позитивного результату.

За даними житлових комісій та квартирно-експлуатаційних органів, станом на початок 2023 року на квартирному обліку в Збройних Силах України перебуває близько 43 тис. сімей, з них 24 тис. сімей набули права на забезпечення за рахунок Міністерства оборони України житлом для постійного проживання, у тому числі 12 тис. сімей військовослужбовців дійсної служби та 11 тис. сімей осіб, звільнених у запас або відставку, що не проживають у службових квартирах.

Кількість сімей військовослужбовців, які перебувають на квартирному обліку, але мають право на забезпечення виключно службовим житлом становить 19 тис.

Аналіз стану функціонування системи забезпечення житлом військовослужбовців та членів їхніх сімей свідчить про невідповідність існуючих на сьогодні підходів до задоволення реальних потреб зазначеної категорії громадян.

Пріоритетом чинної системи забезпечення постійним житлом є військовослужбовці звільнені з військової служби, адже не більше 30 % військовослужбовців, які проходять військову службу, отримують квартири або грошову компенсацію за належні їм для отримання жиле приміщення.

Чинна система забезпечення постійним житлом не гарантує рівні права всім військовослужбовцям Збройних Сил України, а лише військовослужбовцям з вислугою більше 20 років та членам їх сімей.

Важливість проблеми житлового забезпечення полягає у тому, що всі її складові впливають не тільки на якість життя військовослужбовців та членів їх сімей, але і на стан соціально-економічного розвитку держави в цілому.

Мета, основні принципи та напрямки реалізації Концепції

Метою Концепції є підвищення ефективності функціонування системи житлового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей з урахуванням існуючих фінансових спроможностей держави.

Основні принципи реалізації Концепції є:

забезпечення житлом військовослужбовців – мотиваційний чинник заохочення до служби у Збройних Силах України;

прозорість забезпечення та розподілу житла для військовослужбовців;

невідкладність розв'язання проблеми;

справедливість в підходах до забезпечення житлом військовослужбовців;

пріоритетність належного захисту прав та інтересів військовослужбовців та членів їх сімей і підвищення їх добробуту;

законність та неухильне додержання прав і свобод військовослужбовців та членів їх сімей;

системність у нормативному забезпеченні та фінансуванні житлової програми;

розвиток системи житлового забезпечення з урахуванням міжнародного досвіду.

Напрями реалізації Концепції:

підвищення мотивації осіб до вступу на військову службу та підписання військовослужбовцями чергових контрактів про проходження військової служби;

удосконалення правових та організаційних основ житлового забезпечення військовослужбовців та членів їхніх сімей;

удосконалення системи обліку військовослужбовців, які потребують поліпшення житлових умов;

оптимізація існуючих, розроблення та впровадження нових методів житлового забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей, в тому числі укомплектування відомчим (службовим) житловим фондом.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Реалізація положень Концепції здійснюватиметься шляхом прийняття нових актів законодавства та внесення змін до діючих актів, що регулюють питання житлового забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей. Планується здійснити організаційні, методичні та інформаційні заходи, спрямовані на запровадження сучасної моделі житлового забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей.

Вирішення завдань із підвищення ефективності житлового забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей потребує вдосконалення основних механізмів функціонування системи житлового забезпечення.

Для розв'язання житлової проблеми необхідно:

на першому етапі:

провести аудит черги військовослужбовців, ветеранів військової служби Збройних Сил України та членів їх сімей, які потребують поліпшення житлових умов;

забезпечити створення, ведення доступу до відомостей електронного реєстру (державного зразка) військовослужбовців, які потребують поліпшення житлових умов та визначити в електронному реєстрі трьох основних реєстрів (групи обліку):

військовослужбовці, які проходять військову службу та потребують забезпечення службовим житлом;

військовослужбовці, які проходять військову службу, та члени їх сімей, які потребують забезпечення постійним житлом;

ветерани військової служби Збройних Сил України та члени їх сімей, які потребують забезпечення постійним житлом.

на другому етапі:

удосконалення законодавства України зокрема:

Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”;

Порядок забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житловими приміщеннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2006 р. № 1081;

Порядок укладення державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, договорів про спільну діяльність, договорів комісії, доручення та управління майном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2012 р. № 296;

Порядок організації будівництва житла для військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, членів їх сімей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2013 р. № 481;

Порядок організації будівництва житла для військовослужбовців та членів їх сімей на земельних ділянках, що належать до земель оборони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 липня 2011 р. № 715;

Порядок визначення розміру і надання військовослужбовцям та членам їх сімей грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 728;

Розробка Порядку ведення електронного реєстру (державного зразка) військовослужбовців, які потребують поліпшення житлових умов.

на третьому етапі:

Розробка Порядку забезпечення житлом для постійного проживання військовослужбовців та членів їх сімей за рахунок накопичення квадратних метрів з механізмом захисту їх від інфляцій.

Порядок розповсюджуватиме свою дію на військовослужбовців та членів їх сімей, що потребують поліпшення житлових умов та які не мають у приватній власності житла для постійного проживання.

Порядок забезпечення житлом для постійного проживання військовослужбовців та членів їх сімей за рахунок накопичених квадратних метрів є новим та додатковим механізмом спрямованим на реалізацію військовослужбовцями права на отримання постійного житла.

Запровадження механізму забезпечення постійним житлом шляхом накопичення квадратних метрів стане частиною мотиваційного пакету для солдат, сержантів і офіцерів контрактної служби і не впливатиме на право військовослужбовця на отримання службового житла протягом всього періоду проходження військової служби.

Пріоритетним напрямом процесу забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України – формування фонду службового житла для військовослужбовців дійсної військової служби.

Щорічне наповнення службовим житлом здійснюватиметься за наступних умов:

- 1-кімнатні квартири – до 60% від загальної кількості квартир, які отримуватиме Міністерство оборони України;
- 2-кімнатні квартири – до 30% від загальної кількості квартир;
- 3-кімнатні квартири – до 10% від загальної кількості квартир.

Виключення житлових приміщень з числа службових здійснюється у порядку встановленому законодавством.

Основними джерелами забезпечення службовим житлом визначається:

будівництво житла за небюджетні кошти відповідно до Порядку організації будівництва житла для військовослужбовців та членів їх сімей на земельних ділянках, що належать до земель оборони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 липня 2011 р. № 715;

будівництво житла у Порядку організації будівництва житла для військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, членів їх сімей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2013 р. № 481;

придбання житла у Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 147;

інші джерела не заборонені законодавством.

Для прискорення отримання квартир, які відповідають встановленим критеріям, в рамках будівництва житла за небюджетні кошти на землях оборони забезпечити внесення змін до Порядку організації будівництва житла для військовослужбовців та членів їх сімей на земельних ділянках, що належать до земель оборони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 липня 2011 р. № 715, передбачивши можливість отримання Міністерством оборони України готового житла в об'єктах, зданих в експлуатацію, до завершення будівництва житлових об'єктів на землях оборони.

З метою залучення на конкурсній основі коштів приватних інвесторів використовуються інструменти інвестиційної забудови передбачені Порядком організації будівництва житла для військовослужбовців та членів їх сімей на земельних ділянках, що належать до земель оборони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 липня 2011 р. № 715 та Порядком організації будівництва житла для військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, членів їх сімей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2013 р. № 481.

Основними джерелами забезпечення постійним житлом визначаються:

грошова компенсація військовослужбовцям та членам їх сімей за належне їм для отримання жиле приміщення відповідно до Порядку визначення розміру і надання військовослужбовцям та членам їх сімей грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 728;

державні програми іпотечного кредитування;

державні програми з фінансового лізингу;

державні та інші не заборонені законодавством програми, у тому числі кредитні;

інші джерела не заборонені законодавством.

До реалізації програм забезпечення житлом для постійного проживання військовослужбовців та членів їх сімей можуть залучатись фінансові установи, у тому числі “Українська фінансова житлова компанія”.

Кошти бюджетної програми КПКВ 2101190 “Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України”, які плануються для придбання житла, грошової компенсації, іпотечного кредитування, фінансового лізингу та інших програм не заборонених законодавством, у тому числі кредитних мають використовуватися відповідно до вищезазначених умов, а кошти, які плануються на власне будівництво спрямовуватися в першу чергу на добудову об'єктів незавершеного житлового будівництва Міністерства оборони України.

Очікувані результати

Реалізація положень Концепції дасть змогу підвищити ефективність функціонування системи житлового забезпечення, посилити соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей, у тому числі сприятиме удосконаленню: правових та організаційних засад діяльності органів військового управління; процедури вирішення житлового питання; взаємодії суб'єктів житлового забезпечення між собою та з військовослужбовцями, що потребують поліпшення житлових умов.

Реалізація положень Концепції покладається на суб'єктів житлового забезпечення у межах їх компетенції, визначеної законодавством України.

Отримання квартир за умовами договорів будівництва житла для військовослужбовців та членів їх сімей на земельних ділянках, що належать до земель оборони, на конкурсних засадах та за умовами договорів будівництва на земельних ділянках державної власності (крім земель оборони), наданих для розміщення і постійної діяльності суб'єктів господарювання, що входять до сфери управління Міністерства, укладених державними підприємствами, установами, організаціями, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, а також за рахунок коштів отриманих від відчуження надлишкового рухомого та нерухомого військового майна Збройних Сил України, утилізації надлишкового військового майна, пришвидшить процес забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей.

Заходи зазначені у Концепції забезпечать досягнення ефективних результатів у сфері забезпечення постійним житлом та сформуєть стабільний службовий (відомчий) житловий фонд та дозволять суттєво зменшити квартирну чергу та зупинити постійне її наповнення.

Фінансове забезпечення реалізації Концепції

Фінансове забезпечення реалізації Концепції має здійснюватися за рахунок і в межах видатків на забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, а також за рахунок міжнародної технічної допомоги та інших джерел незаборонених законодавством.

Вагомий вклад в реалізацію Концепції може бути внесений за рахунок залучення фінансових та матеріальних ресурсів з інших джерел, не заборонених законодавством, зокрема і через участь у програмах відбудови інфраструктури та житлового фонду, зруйнованого внаслідок агресії російської федерації проти України та інших міжнародних програм.

_____ Рустем УМЄРОВ